

FIȘA DISCIPLINEI PSIHOLOGIA EDUCAȚIEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA "OVIDIUS" DIN CONSTANȚA
1.2 Facultatea	PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI
1.3 Departamentul	DPPD
1.4 Domeniul de studii	ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii	MASTER DIDACTIC
1.7 Anul universitar	2020-2021

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	PSIHOLOGIA EDUCAȚIEI						
2.2 Cod disciplină	PE						
2.3 Titularul activităților de curs	LECT. UNIV. DR. BĂICEANU CARMEN-MIHAELA						
2.4 Titularul activităților aplicative	LECT. UNIV. DR. BĂICEANU CARMEN-MIHAELA						
2.5 Anul de studiu	I	2.6 Semestrul	1	2.7 Tipul de evaluare	E	2.8 Regimul disciplinei	PP

3. Timpul total estimat

3.7 Total ore de studiu individual						112
Distribuția fondului de timp						ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe						30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						30
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						30
Tutoriat						15
Examinări						2
Alte activități.....						5
3.8 Total ore pe semestru		168				
3.9 Numărul de credite		6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Concepte fundamentale de psihologie generală
4.2 de competențe	• Capacitatea de transfer și utilizare a conceptelor fundamentale în situațiile educaționale abordate

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• Sala de curs, videoproiector, laptop, tablă, materiale didactice specifice, platforme de învățare online
5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului	• Sala de curs, videoproiector, laptop, tablă, platforme de învățare online

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1 Transferul procedurilor specifice domeniului de cunoaștere studiat la nivelul licenței într-o metodologie didactică relevantă pentru disciplina școlară respectivă C2 Identificarea problemelor în învățare/predare/evaluare la nivelul grupurilor de elevi și proiectarea de soluții pentru rezolvarea acestora C3 Aplicarea de proiecte de cercetare la nivelul clasei/școlii pentru optimizarea procesului didactic și dezvoltarea competențelor metacognitive C4 Comunicarea experiențelor de cercetare/învățare către diferiți parteneri în cadrul comunității educaționale C5 Angajarea în activități de promovare a unor practici și experiențe didactice cu impact social și etic, în perspectivă mono- și transdisciplinară
-------------------------	--

Competențe transversale	CT1 Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice explicite, specifice specialistului în psihologia educației CT2 Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniul psihologia educației CT3 Utilizarea metodelor și tehnicilor eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vedere formării și dezvoltării profesionale continue
-------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul se adresează masteranzilor înscriși în anul I înscriși la Programul de studii <i>Master didactic</i>. Predarea disciplinei are ca scop cunoașterea și însușirea de către masteranzi a conceptelor fundamentale în domeniul psihologiei educației, formarea de competențe necesare pentru proiectarea și asistarea unor intervenții psiho-educative eficiente, aplicabile în diverse contexte, de la mediul școlar la dezvoltarea personală.
7.2 Obiectivele specifice	- Familiarizarea masteranzilor cu conceptele și noțiunile specifice Psihologiei educației ca disciplină de bază pentru fundamentarea activității instructiv-educative din școală; - Cunoașterea de către masteranzi a principalelor metode și tehnici folosite în studiul personalității umane în general și a modalităților aplicative pentru vârstele școlare în special; - Definirea sistemului psihic uman evidențiindu-se aspectul genetic, aspectul mecanismelor, aspectul ontologic și aspectul instrumental-pragmatic; - Descrierea comparativă a caracteristicilor psihologice specifice diferitelor stadii ale dezvoltării psihice; - Analiza principalelor teorii ale învățării, precum și a factorilor condiționali ai învățării: motivația și creativitatea; - Studierea caracteristicilor grupului de elevi ca grup social, a rolului liderului precum și a modalităților de educare a coeziunii de grup; - Dobândirea de către masteranzilor a unor competențe care să le permită elaborarea fișei de caracterizare psihopedagogică a elevului.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Obiectul și problematica psihologiei educației. Domeniul și sarcinile Psihologiei educației. Necesitatea formației psihologice a viitorilor profesori	Prelegerea participativă, dezbaterile, expunerea interactivă, conversația euristică, problematizarea.	(2 ore)
2. Metode de investigare a personalității elevului utilizate în context școlar. Metode de diagnoză psihică. Metode de prelucrare a datelor		(2 ore)
3. Sistemul psihic uman. Definire. Aspectul genetic, aspectul mecanismelor, aspectul ontologic, aspectul instrumental-pragmatic		(2 ore)
4. Personalitatea. Definirea personalității umane din perspectivă atomistă, structurală, sistemică, psiho-socială. Dimensiuni ale personalității cadrelor didactice		(2 ore)
Caracteristici psihopedagogice ale dezvoltării personalității în plan ontogenetic. Caracterizarea vârstelor școlare.		(4 ore)
5. Psihologia învățării și învățarea școlară. Noțiunea de învățare. Teorii și mecanisme ale învățării. Evenimentele învățării. Fiziologia și biochimia învățării.		(2 ore)
6. Implicații ale teoriilor învățării în activitatea didactică. Tipuri de învățare: învățarea de semnale, învățarea stimul-răspuns, învățarea prin discriminare, învățarea noțiunilor, învățarea regulilor, rezolvarea de probleme, învățarea socială. Alte tipuri de învățare, intercondiționarea acestora Factorii interni și externi ai învățării Autoreglarea învățării școlare.		(2 ore)
7. Motivația - factor condițional al învățării: Structura internă a motivației. Situații motivaționale specifice activității de învățare: situația de control, situația de competiție, situația de		(2 ore)

performanță, situația de joc		
8. Creativitatea - factor condițional al învățării. Definirea creativității. Nivelele creativității. Etapele actului creator. Structura creativității: eureka de acumulare și comprehensiune a informației, eureka asociativ-combinatorie, eureka energetico-stimulatorie, eureka critică, eureka de obiectualizare a imaginii. Metode de dezvoltare a creativității la elevi: synectica		(2 ore)
9. Psihologia comunicării. Evenimentele comunicării. Tipuri de comunicare. Factorii comunicării. Homeofilie, heterofilie, empatie, persuasiune. Specificul comunicării didactice	• Prelegerea • Dezbaterea • Conversația euristică • Problematicizarea.	(2 ore)
10. Psihologia grupurilor școlare. Specificul grupului de elevi ca grup social. Dinamica grupului de elevi. Liderul în grupul școlar. Educarea coeziunii de grup. Tehnici de cunoaștere a grupului	• Prelegerea • Conversația euristică • Problematicizarea.	(2 ore)
11. Organizarea activității de muncă și învățare. Conceptul de oboseală. Originea nervoasă a oboselii. Semnele oboselii. Cauzele oboselii la elevi. Psihofiziologia odihnei	• Prelegerea • Conversația euristică • Problematicizarea.	(2 ore)
12. Succesul și reușita, insuccesul și nereușita în activitatea educațională	• Prelegerea • Conversația euristică • Problematicizarea.	(2 ore)
13. Cunoașterea individualității elevilor. Necesitatea cunoașterii elevilor. Principii de organizare a activității de cunoaștere. Actori implicați în procesul educațional: elevul, profesorul, familia și psihologul școlar	• Prelegerea • Dezbaterea • Conversația euristică • Problematicizarea.	(2 ore)

Bibliografie:

1. Abric, J.C. (2002). *Psihologia comunicării*, Iași: Editura Polirom.
2. Adams, G.R., Berzonsky, M.D. (coord). (2009). *Psihologia adolescenței*, Iași: Editura Polirom.
3. Albu, G. (2006). *Psihologia educației*, Iași: Editura Institutul European.
4. Allport G.W. (1991). *Structura și dezvoltarea personalității*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
5. Amândo, G., Guittet, A. (2007). *Psihologia comunicării în grupuri*, Iași: Editura Polirom.
6. Atkinson, R. L., Atkinson, R. C. Smith, E.E., Bem, D.J. (2002). *Introducere în psihologie*, București: Editura Tehnică.
7. Auger, M.T., Boucharlat, C. (2006). *Élèves difficiles, profs en difficulté*, Lyon: Chronique Sociale.
8. Bee, H., Boyd, D. (2007). *The Developing Child*. Boston: Pearson.
9. Birch, A. (2000). *Psihologia dezvoltării*. București: Editura Tehnică.
10. Bourgeois, E., Chapelle, G. (2006). *Apprendre et faire apprendre*. Paris: Presses Universitaires de France.
11. Clinciu, A., Cocoradă E., Luca, M. (2005). *Psihologia educației*, Brașov: Editura Universității Transilvania.
12. Cocoradă, E. (2010). *Psihologia învățării*. Iași: Editura Polirom.
13. Cocoradă, E. (2009). *Psihologia educației*. Brașov: Editura Univ. Transilvania din Brașov.
14. Cosmovici, A. (1996). *Psihologia generală*, Iași: Editura Polirom.
15. Crahay, M. (2009). *Psihologia educației*. București: Editura TREI.
16. Dikel, W. (2015). *Sănătatea mentală a elevului. Ghid practice pentru personalul didactic*, București: Editura TREI.
17. Doron, R., Parot F., (2008), *Dicționar de psihologie*, București: Editura Humanitas.
18. Dragu, A., Cristea S. (2002), *Psihologie și pedagogie școlară*, Editura Ovidius University Press, Constanța.
19. Dragu, A. (1996). *Structura personalității profesorului*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
20. Drapeau, Ch. (2000). *Învăț cum să înveți repede. Tehnici de învățare accelerată*, București: Editura Teora.
21. Druta, M.E. (2000). *Psihologia educației*, București: Editura Didactica si Pedagogica.
22. Dumitru, I.A.L. (2001). *Educație și învățare*. Timișoara: Editura Eurostampa.
23. Elias, J. M. (2012). *Inteligența emoțională în educația copiilor*, București: Editura Curtea Veche.
24. Ewen, R. B. (2012). *Introducere în teoriile personalității*, București: Editura Trei.
25. Eysenk, H., Eysenck, M. (1998). *Descifrarea comportamentului uman*, București: Editura Teora.
26. Gardner, H. (2006). *Inteligențele multiple. Noi orizonturi*. București: Editura Sigma.
27. Ghergut, A. (2011). *Evaluare și intervenție psihoeducațională*, Iași: Editura Polirom.
28. Golu, F. (2009). *Pregătirea psihologică a copilului pentru școală*, Iași: Editura Polirom.
29. Golu, M. (2002). *Bazele psihologiei generale*, București: Editura Universitară.
30. Golu, P. (2001). *Psihologia învățării și dezvoltării*, București: Editura Fundației Humanitas.
31. Golu, P. (2004). *Psihologia grupurilor sociale și a fenomenelor de grup*. București: Editura Miron.
32. Harnaveanu, C. (2000). *Cunoașterea psihologică a persoanei*, Iași: Editura Polirom.

33. Hayes, N., Orrell, S. (2003). *Introducere în psihologie*. București: Editura ALL
34. Linksman, R. (2000). *Învățarea rapidă*, București: Editura Teora.
35. Maslow, A. (2008). *Motivație și personalitate*. București: Editura TREI.
36. Mih, V. (2010). *Psihologia educației*, Cluj-Napoca: Editura ASCR.
37. Mucchielli, A. (2005). *Arta de a comunica*, Iași: Editura Polirom.
38. Munteanu, A. (2009). *Psihologia dezvoltării umane*, Iași: Editura Polirom.
39. Neacșu, I. (2010). *Introducere în psihologia educației și a dezvoltării*, Iași: Editura Polirom.
40. Negovan, V. (2006). *Introducere în psihologia educației*, București: Editura Universitară.
41. Opre, A. (coord.) (2006). *Noi tendințe în psihologia personalității. Modele teoretice*, vol. I, Cluj-Napoca: Editura ASCR.
42. Opre, A. (2006). *Introducere în teoriile personalității*, ediția II, Cluj-Napoca: Editura ASCR.
43. Paloș, R. (2013). *Psihologia educației între teorie și practică*. București: Editura Didactică și Pedagogică
44. Paloș, R. (2012). *Teorii ale învățării și implicațiile lor educaționale*. Timișoara: Editura Universității de Vest
45. Paloș, R. (2016). *Predare pentru înțelegere și învățare. Culegere de exerciții și aplicații*. București: Editura Didactică și Pedagogică
46. Pânișoară, I.-O. (2006). *Comunicare eficientă*, Iași: Editura Polirom.
47. Piaget, J. (2005). *Reprezentarea lumii la copil*. București: Editura Cartier.
48. Piaget, J. (2005). *Judecata morală la copil*. București: Editura Cartier.
49. Popescu-Neveanu, P. (1986). *Dicționar de psihologie*, București: Editura Albatros.
50. Radu, I. (coord.) (1991). *Introducere în psihologia contemporană*, Cluj-Napoca: Editura Sincron.
51. Radu, I. (1974). *Psihologie școlară*, București: Editura Științifică.
52. Radu, N., Goran, L., Ionescu, A., Vasile, D. (2007). *Psihologia educației*, București: Editura Fundației România de Măine.
53. Roco, M. (2004). *Creativitate și inteligență emoțională*, Iași: Editura Polirom.
54. Sălăvăstru, D. (2006). *Psihologia Educației*, Iași: Editura Polirom.
55. Salavastu, D. (2009). *Psihologia învățării*, Iași: Editura Polirom.
56. Schaffer, H.R. (2007). *Introducere în psihologia copilului*, Cluj-Napoca: Editura ASCR.
57. Sillamy, N. (1996). *Dicționar de psihologie*, București: Editura Univers Enciclopedic.
58. Stanculescu, E. (2013). *Psihologia educație – de la teorie la practica*. București: Editura Universitară.
59. Stanculescu, E., 2015, *Managementul stresului în mediul educațional*, București: Editura Universitară.
60. Stanescu, M. (2002). *Instruirea diferențiată a elevilor supradotați*, Iași: Editura Polirom.
61. Szörmöskösi, S. (1997). *Evaluarea potențialului intelectual la elevi*, Cluj-Napoca: Editura Univ. Clujeana.
62. Șchiopu, U. (1997). *Criza de originalitate la adolescenți*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
63. Șchiopu, U. (1991). *Psihologia vârstelor. Ciclurile vieții*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
64. Șchiopu, U. (1997). *Dicționar de psihologie*, București: Editura Babel.
65. Vernon, A. (2006). *Dezvoltarea inteligenței emoționale*, Cluj-Napoca: Editura ASCR.
66. Vianin, P. (2011). *Ajutorul strategic pentru elevii cu dificultăți școlare*, Cluj-Napoca Editura ASCR.
67. Zlate, M. (2000). *Fundamentele psihologiei*, Editura Hyperion, București.
68. Zlate, M. (1999). *Psihologia mecanismelor cognitive*, Iași: Editura Polirom.
69. Zlate, M. (2006). *Fundamentele psihologiei*, București: Editura Universitară.

8.2 Aplicații (seminar/ laborator/ proiect)	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Conceptul de dezvoltare psihică: definire, caracteristici, legi, factorii dezvoltării psihice, nișa de dezvoltare, dezvoltarea psihică în context. Dezvoltarea personalității în ontogeneză; criterii de periodizare. Dezvoltarea psihică. Delimitări conceptuale: creștere, dezvoltare, maturizare. Factorii dezvoltării psihice. Stabilirea nivelului dezvoltării psihice. Normalitatea psihică. Maturitatea pentru școlaritate.	Exercițiul de reflecție, Conversația euristică, Dezbaterea, Analiza de text, Problematizarea	(2 ore)
2. Aspecte ale dezvoltării personalității în plan ontogenetic. Vârsta primului an de viață, antepreșcolarul, Caracteristici: probleme psihopedagogice. Vârsta preșcolarului și a școlarului mic. Caracteristici psihopedagogice. Vârsta preadolescentului și a adolescentului. Caracteristici psihopedagogice		(2 ore)
3. Procese psihice senzoriale implicate în învățare ▪ Detectarea informațiilor, orientarea în mediu și în situațiile concrete prin intermediul senzațiilor de-a lungul ontogenezei ▪ Caracteristicile percepțiilor și ale reflectării prin reprezentări în raport cu tipul fundamental de activitate și cu tipul de relații		(2 ore)

4. Procese psihice cognitive și de reglare a învățării		(2 ore)
- Dinamica proceselor de reflectare rațională în plan ontogenetic - Aspecte caracteristice ale atenției, memoriei și imaginației determinate de varietatea tipului de activitate fundamentală și de tipul de relații în procesul de desăvârșire a personalității		
5. Apariția și diversificarea proceselor afective în contextul dezvoltării procesului de socializare		(2 ore)
6. Momente semnificative ale dezvoltării conștiinței de sine pentru procesul de desăvârșire a personalității. Probleme psihologice tipice ale vârstei preadolescenței și adolescenței		(2 ore)
7. Tipuri de învățare umană: învățarea de semnale, învățarea stimul-răspuns, învățarea prin discriminare, învățarea noțiunilor, învățarea regulilor, rezolvarea de probleme, învățarea socială. Alte tipuri de învățare, intercondiționarea acestora Teoriile inteligențelor: inteligența multiplă și inteligența emoțională		(2 ore)
8. Stimularea motivației pentru performanța în mediul educațional - aspecte practice. Motivație și stiluri de învățare		(2 ore)
9. Creativitatea ca factor de diferențiere școlară. Probleme privind dezvoltarea creativității cadrelor didactice și elevilor		(2 ore)
10. Cunoașterea și caracterizarea psihologică a personalității elevului		(2 ore)
- Metode și mijloace de cunoaștere a elevilor - Fișa de caracterizare psihopedagogică a elevilor		
11. Problematika succesului/insuccesului școlar. Psihoigiena activității școlare		(2 ore)
12. Elemente de consiliere și orientare școlară/vocațională în mediul educațional - aspecte practice. Caracteristicile consilierii și orientării școlare/vocaționale. Conținutul și condițiile de realizare a consilierii și orientării școlare și profesionale		(2 ore)
13. Conceptul de dezvoltare psihică: definire, caracteristici, legi, factorii dezvoltării psihice, nișa de dezvoltare, dezvoltarea psihică în context. Dezvoltarea personalității în ontogeneză; criterii de periodizare. Dezvoltarea psihică. Delimitări conceptuale: creștere, dezvoltare, maturizare. Factorii dezvoltării psihice. Stabilirea nivelului dezvoltării psihice. Normalitatea psihică. Maturitatea pentru școlaritate.		(2 ore)
14. Aspecte ale dezvoltării personalității în plan ontogenetic. Vârsta primului an de viață, antepreșcolarul, Caracteristici: probleme psihopedagogice. Vârsta preșcolarului și a școlarului mic. Caracteristici psihopedagogice. Vârsta preadolescentului și a adolescentului. Caracteristici psihopedagogice		(2 ore)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu specificul domeniului, cu politicile educaționale specifice facultăților de profil, adaptat cerințelor pieței muncii pentru domeniile ocupaționale de profil psihologic.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
----------------	---------------------------	-------------------------	------------------------------

10.4 Curs	In funcție de specificul disciplinei: corectitudinea si completitudinea cunoștințelor, coerenta logica, gradul de asimilare a limbajului de specialitate;	Evaluare orală - Examen	50%
		Participarea activă la cursuri:	10%
10.5 Aplicații	- capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate; - capacitatea de elabora un plan de cercetare în domeniul educațional; - criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiinciozitatea, interesul pentru studiu individual.	Participare activă la seminarii	10%
		Lucrări scrise curente: teme, proiecte, referat însoțit de un studiu de caz din domeniul educațional	20%
		Oficiu	10%
10.6 Standard minim de performanță			
• Cunoașterea elementelor fundamentale de teorie din domeniul <i>Psihologiei Educației</i> • Sa îndeplinească criteriile privind numărul minim de prezențe la curs și seminar. • Pentru a promova disciplina este nevoie de obținerea a minim 50% din punctajul alocat cursului			

Data completării

Titularul activităților de curs
Băiceanu Carmen-Mihaela

Titular aplicații
Băiceanu Carmen-Mihaela

Data avizării în departament

Director de Departament
Conf. univ.dr. Cristian Petre